

TRIEDENÝ ZBER

Triedený zber komunálnych odpadov, inak povedané separovanie odpadov, je činnosť, pri ktorej sa oddelia zložky komunálnych odpadov. Ide o mechanické oddelenie (napr. rukou) časti odpadu a jeho umiestnenie do samostatnej na to určenej nádoby.

KOMUNÁLNY ODPAD

Komunálny odpad je odpad od občanov, ktorý vzniká v mestách a obciach. Nie je to odpad z výroby a priemyslu. Skladá sa z triedeného odpadu a zvyšného zmesového odpadu.

RECYKLÁCIA

Recyklácia je proces opätovného využitia predtým už použitých materiálov a produktov. Príkladom je recyklácia papiera, kovov, skla, plastov, nápojových kartónov, pneumatík atď. Recyklácia redukuje spotrebu primárnych surových a prírodných materiálov, zabraňuje plytvaniu zdrojmi, redukuje množstvo skládkovaných odpadov a znižuje spotrebu energie, čím prispieva k obmedzovaniu emisií skleníkových plynov oproti použitiu primárnych surových materiálov.

DRUHOTNÁ SUROVINA

Druhotná surovina je na rozdiel od bežných prírodných surovín produktom ľudskej činnosti. Vďaka recyklácii je odpad znovu využitý. Považujeme ho preto za dôležitú druhotnú surovinu, vďaka ktorej nemusíme znovu ťažiť vzácne prírodné zdroje.

EKOLOGICKÁ STOPA

Planétu máme len jednu, a preto si ju musíme chrániť. Ekologická stopa je číselný údaj, ktorý udáva, koľko metrov štvorcových Zeme potrebuje človek k danej činnosti, alebo koľko hektárov potrebuje pre svoj život. To zahŕňa všetko od získania potravy, výrobkov, dopravu až po množstvo vyprodukovaného odpadu.

UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

Udržateľný rozvoj je taký spôsob rozvoja spoločnosti, ktorý dáva do súladu hospodársky a spoločenský pokrok s plnohodnotným zachovaním životného prostredia. Ide o koncepciu založenú na úcte k prírode, prírodným zdrojom a ľudským právam.

OPÄTOVNÉ POUŽITIE

Opätovné použitie znamená použitie vyradeného alebo použitého zariadenia či výrobku alebo jeho časti, bez ďalšieho spracovania k rovnakému účelu, ku ktorému bol skonštruovaný či vyrobený. Príkladom sú vratné zálohované fľaše.

SPÄTNÝ ODBER

Ide o odobranie použitých materiálov, ktoré potom putujú na ďalšie spracovanie. Príkladom je spätný odber elektroodpadu v obchodoch s elektronikou, liekov po expirácii v lekárňach či starých pneumatík, olejov a autobaterií v pneuservisoch

ZBEROVÁ SPOLOČNOSŤ Zberová spoločnosť je firma, ktorá zabezpečuje zber a odvoz odpadov. Niektoré zberové spoločnosti vlastnia okrem zberného dvora aj triediace linky, na ktorých je triedený zber odpadov ďalej roztriedňovaný podľa druhu materiálu.

ZBERNÝ DVOR Zberný dvor je miesto určené na zhromažďovanie odpadov. Sem môžete odnieť napríklad drobný stavebný odpad, nebezpečný odpad či veľkoobjemový odpad.

TRIEDIACA LINKA Triediaca linka je miesto, kde sa dotriedňuje už vyseparovaný odpad na jednotlivé zložky a druhy materiálov. Odstraňujú sa tu z neho prípadné nečistoty. Po roztriedení jednotlivých druhov materiálov tieto putujú na recykláciu.

ORGANIZÁCIA ZODPOVEDNOSTI VÝROBCOV Organizácia zodpovednosti výrobcov (OZV) zabezpečuje a platí triedený zber odpadov v mestách a obciach. Robí tak prostredníctvom zberových spoločností. Úlohou organizácie zodpovednosti výrobcov je aj vzdelávať obyvateľov v oblasti odpadov. Takou spoločnosťou je aj ENVI - PAK, ktorý vám pripravil tento vzdelávací materiál.

OBNOVITEĽNÉ ZDROJE ENERGIE Obnoviteľné zdroje energie sú energetické zdroje, ktoré majú vlastnosť samy sa obnoviť, preto sú prakticky nevyčerpatel'né. Obnoviteľnými zdrojmi môže byť slnečná energia, vodná energia, biomasa, veterná energia, geotermálna energia, energia biomasy, bioplynu, morského odlivu a prílivu a iné.

EMISIE Emisie sú škodlivé látky, ktoré sú vypúšťané do životného prostredia. Množstvo emisií sa udáva v objemových alebo hmotnostných jednotkách vypustených škodlivých látok za určitú dobu.

ČIERNA SKLÁDKA Čierna skládka je smetisko nelegálne ukladaných odpadov. Jej pôvodcami sú najčastejšie samotní občania, ale aj niektorí podnikatelia a priemyselné firmy. Predpokladá sa, že na Slovensku ich je viac ako 7 000.

VIACVRSTVOVÝ KOMBINOVANÝ MATERIÁL Ide o materiál zložený z viacerých vrstiev, ktoré sa nedajú navzájom od seba jednoducho oddeliť. Takými môžu byť okrem spomínaných obalov z polievok či pudingov aj obaly zo zubných pást, krémov alebo kávy.

LITTERING Je problém s voľne pohodeným odpadom v prírode, ktorý tam zanechal svojou nerozvážnosťou človek alebo ho tam zavial vietor zo zle zatvoreného kontajnera. Bojovať proti nemu sa dá jednoducho – nehádzať odpad tam, kde nepatrí, zatvárať zberné nádoby a keď už taký odpad vidíme, tak ho treba jednoducho zdvihnúť zo zeme a odhodiť kam patrí. Práve k tomu slúži aj projekt Vezmi si ma!, o ktorom podrobnejšie informácie nájdeš na www.vezmisi.ma.

